

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Guia docent	G
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Crèdits	1,68 de presencials (42 hores) 4,32 de no presencials (108 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GEDS, GEIT
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Antich Bauzá maria.antich@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

El temps lliure constitueix una realitat social que presenta una gran i creixent quantitat de dimensions pedagògiques i de possibles formes d'intervenció educativa. Aquestes dimensions i formes d'intervenció constitueixen l'objectiu d'aquesta assignatura.

Més enllà de les necessàries qüestions introductòries de tipus conceptual, històric i sociològic sobre el temps lliure, s'intentarà dotar l'alumnat dels criteris i els recursos per a entendre la complexitat i el potencial educatiu del temps de lleure i els recursos per a organitzar activitats recreatives d'interès en diversos àmbits socials i per a diferents edats. A un nivell més pràctic, també es tractaran aspectes relatius a la intervenció educativa en situacions concretes del temps lliure i a analitzar els diferents àmbits que configuren la pedagogia de l'oci.

Requisits

Competències

Aquesta assignatura s'integra dintre del Bloc C del Pla d'Estudis (Intervenció professional en Educació Social) i més concretament dintre de la matèria *Educació de l'oci, l'animació i la gestió cultural*, i els resultats d'aprenentatge previstos són el coneixement dels fonaments teòrics de l'educació de l'oci i del temps lliure i l'aplicació d'estratègies i programes d'intervenció socioeducativa relacionades amb el món de l'oci.

Específiques

- * Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció socioeducativa (CE1).

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	G
Idioma	Català

- * Gestionar estructures, processos i programes de participació i acció comunitària (CE5).
- * Dissenyar, organitzar, gestionar i avaluar programes, projectes i serveis socioeducatius en els àmbits de l'educació familiar i el desenvolupament comunitari; la integració social; l'animació i la gestió cultural; de la infància i joventut, així com de les persones adultes (CE8).

Genèriques

- * Habilitats per a potenciar les relacions interpersonals i entre grups (CT10).
- * Compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional (CT15).

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc 1. Oci i temps lliure. Bases històriques i conceptuals

Tema 1. Conceptualització d'oci i temps lliure

Tema 2. Evolució històrico-social del concepte del lleure i l'oci

Bloc 2. La pedagogia de l'oci

Tema 3. Formació i desenvolupament de la Pedagogia de l'oci

Tema 4. Objecte de la Pedagogia de l'oci i models generals de la intervenció educativa en el temps lliure

Bloc 3. Col·lectius i àmbits d'intervenció sobre l'oci

Tema 5. Intervenció sobre l'oci en la infància i l'adolescència

Tema 6. Intervenció sobre l'oci en altres col·lectius

Bloc 4. La intervenció educativa en el temps lliure

Tema 7. La figura de l'animador

Tema 8. Disseny de programes, projectes i activitats d'educació en el temps lliure

Metodologia docent

S'exposarà el contingut teòric dels temes a través de les classes teòriques (grup gran) seguint diversos textos i lectures de referència que serviran per a fixar els coneixements lligats a les competències previstes. A més, es duran a terme les classes pràctiques (grup mitjà) en les quals s'aplicaran els continguts adquirits a situacions i contextos reals o simulats a partir de la resolució de problemes, anàlisi de necessitats, elaboració de projectes, etc, amb la qual cosa es permetrà a l'alumnat d'iniciar-se i desenvolupar les competències previstes

Les principals orientacions metodològiques que s'han de tenir en compte per a aquesta assignatura són:

- * Tenir molt present el calendari de l'assignatura, entregant les activitats dintre dels terminis establerts.
- * El desenvolupament de cada tema serà a càrrec del professorat, fomentant el treball col·laboratiu dels alumnes.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	G
Idioma	Català

* S'ha de tenir molt en compte el caràcter "Recuperable" i "No recuperable" de cadascuna de les modalitats de treball, ja que això pot determinar la superació o no de l'assignatura.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició teòrica	Grup gran (G)	Explicació i anàlisi conjunta dels principals conceptes relacionats amb l'assignatura, les característiques principals de la Pedagogia de l'oci i dels models d'intervenció, per tal que l'alumnat assoleixi un marc teòric de referència sobre aquests termes.	27
Classes pràctiques	Sessions pràctiques	Grup mitjà (M)	S'emprarà l'aprenentatge cooperatiu per tal que l'alumnat pugui aplicar tècniques i eines per a la intervenció amb diferents col·lectius en el marc de l'oci i el temps lliure. D'aquesta manera, els estudiants afiançaran els conceptes tractats a les sessions teòriques per tal d'assolir les competències necessàries.	15

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi del temari	Mitjançant l'estudi de manera autònoma del temari de l'assignatura, l'alumnat aprofundirà en l'assignatura a nivell individual i això permetrà la reflexió sobre els continguts treballats durant tot el semestre.	45
Estudi i treball autònom en grup	Desenvolupament activitats	A partir dels continguts exposats durant les classes teòriques i l'aprofundiment sobre aquests realitzat a les classes pràctiques, l'alumnat anirà desenvolupant, en parelles, diferents activitats proposades pel professor/a de cara a treballar l'aprenentatge cooperatiu, analitzar un projecte d'intervenció sobre l'oci i fer-ne alguna proposta d'innovació.	23
Estudi i treball autònom en grup	Projecte d'intervenció	Tot tenint en compte els continguts treballats de forma presencial durant el semestre, al llarg d'aquest l'alumnat (de manera grupal amb un màxim de 4 persones) haurà de realitzar un projecte d'intervenció sobre l'oci, per a un col·lectiu en particular que, finalment, haurà de presentar al docent i a la resta de companys en una exposició pública a classe. El professor/a avaluarà la qualitat del treball en funció dels paràmetres i instruccions explicats a classe. Part de l'avaluació del professor provindrà de l'avaluació i qualificacions que posin els estudiants a les diferents exposicions.	40

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	G
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Tot seguit s'expliciten els procediments d'avaluació de cadascuna de les activitats d'aquesta assignatura desenvolupades al llarg del semestre. S'assenyalen com a "No recuperables" aquelles activitats que s'han de superar durant el període lectiu de l'assignatura.

A la vegada, si es detecta algun tipus de frau acadèmic, com pugui ser el plagi d'algun treball o part d'aquest, això suposarà l'automàtica qualificació de l'activitat amb un "suspens" (0,0).

Exposició teòrica

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Explicació i anàlisi conjunta dels principals conceptes relacionats amb l'assignatura, les característiques principals de la Pedagogia de l'oci i dels models d'intervenció, per tal que l'alumnat assolixi un marc teòric de referència sobre aquests termes.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'assistència i participació en les classes teòriques, així com la correcta resolució de petites activitats proposades en funció del marc teòric de l'assignatura. Es controlarà l'assistència a totes i cada una de les classes. Aquest 5% de la nota final es concedirà a aquells alumnes que hagin assistit al 90% de les hores de classe.

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Sessions pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (no recuperable)
Descripció	S'emprarà l'aprenentatge cooperatiu per tal que l'alumnat pugui aplicar tècniques i eines per a la intervenció amb diferents col·lectius en el marc de l'oci i el temps lliure. D'aquesta manera, els estudiants afiançaran els conceptes tractats a les sessions teòriques per tal d'assolir les competències necessàries.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà la correcta execució de les activitats simulades en funció de les explicacions teòriques. Aquest 25% es concedirà només a aquells alumnes que hagin fet correctament el 90% de les activitats proposades. Aquestes activitats s'hauran de fer en horari de classe, i no es podran lliurar amb posterioritat.

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5

Desenvolupament activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	A partir dels continguts exposats durant les classes teòriques i l'aprofundiment sobre aquests realitzat a les classes pràctiques, l'alumnat anirà desenvolupant, en parelles, diferents activitats proposades pel professor/

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	G
Idioma	Català

a de cara a treballar l'aprenentatge cooperatiu, analitzar un projecte d'intervenció sobre l'oci i fer-ne alguna proposta d'innovació.

Criteris d'avaluació En parelles:

- Disseny i planificació de propostes educatives centrades en el temps de lleure
- Anàlisi d'un servei, empresa, activitat, etc. relacionada amb l'oci

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5

Projecte d'intervenció

Modalitat Estudi i treball autònom en grup

Tècnica Treballs i projectes (**recuperable**)

Descripció Tot tenint en compte els continguts treballats de forma presencial durant el semestre, al llarg d'aquest l'alumnat (de manera grupal amb un màxim de 4 persones) haurà de realitzar un projecte d'intervenció sobre l'oci, per a un col·lectiu en particular que, finalment, haurà de presentar al docent i a la resta de companys en una exposició pública a classe. El professor/a avaluarà la qualitat del treball en funció dels paràmetres i instruccions explicats a classe. Part de l'avaluació del professor provindrà de l'avaluació i qualificacions que posin els estudiants a les diferents exposicions.

Criteris d'avaluació En grup màxim de 4 persones:

- S'avaluarà el grau de coneixements adquirits per l'alumnat amb el seu treball autònom o grupal a l'hora d'estructurar i presentar els continguts pràctics de l'assignatura a través de l'anàlisi d'un projecte d'intervenció, tot seguint els paràmetres i indicacions donats pel professor/a

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Tot seguit es presenta la bibliografia, tant bàsica com complementària, que s'ha considerat més adient per al desenvolupament d'aquesta assignatura. De tota manera, al llarg del semestre, s'aniran comentat aquests recursos (i la seva idoneïtat) així com d'altres que puguin anar sorgint en funció de les necessitats de l'alumnat i els seus interessos.

Bibliografia bàsica

- CALVO, A. M. (1997). "Animación sociocultural en la infancia. La educación en el tiempo libre. En J. Trilla, Animación Sociocultural. Teorías, Programas y Ámbitos, Barcelona, Ariel, pp. 211-221.
- FRANCH, J.; MARTINELL, A., Animar un proyecto de educación social. La intervención en el tiempo libre. Barcelona, Ed. Paidós, 1994.
- PUIG, J., TRILLA, J., Pedagogia del ocio, Barcelona, Ed. Laertes, 1996.
- TONUCCI, F., La ciutat dels infants. Barcelona, Ed. Barcanova, 1997. (En castellà, Ed. German Sánchez Ruipérez).
- TRILLA, J., Otras educaciones. Animación sociocultural, formación de adultos y ciudad educativa. Barcelona, Ed. Anthropos, 1993.

Bibliografia complementària

- AA.VV., Organizaciones infantiles y juveniles de tiempo libre. Madrid, Ed. Narcea, 1994.
- ANTON, S. (2005): Parques temáticos. Más allá del ocio, Editorial Ariel, Barcelona.
- ARANGUREN, J.L., Ética de la felicidad y otros lenguajes, Madrid, Editorial Tecnos, 1989.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	G
Idioma	Català

- ARMENGOL, C. (2004): "¿Qué es y qué no es educación en el tiempo libre? Un ensayo de "no" respuesta", Revista Monitor – Educador, núm. 103, mayo-junio.
- BESNARD, P., La animación sociocultural. Barcelona, Ed. Paidós, 1991.
- BORJA, M., Las ludotecas : instituciones de juego. Barcelona, Octaedro, 2000.
- CALVO, A., La animación sociocultural. Una estrategia educativa para la participación. Madrid, Alianza Editorial, 2002.
- CALVO, A. (1999): "Consecuencias de la mercantilización del ocio para la actuación de las administraciones públicas" a Diversos autors (1999): Nuevas pautas de ocio de los jóvenes, Diputación Foral de Gipuzkoa, p. 100 – 114.
- CSIKSZENTMIHALYI, M., "Ocio y creatividad en el desarrollo humano", en Cuenca, M. (editor), Ocio y desarrollo humano, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000, pp. 17-32.
- CUENCA, M., Temas de Pedagogía del Ocio. Bilbao, Universidad de Deusto, 1996.
- CUENCA, M. Ocio humanista, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000.
- CUENCA, M., Pedagogía del ocio: modelos y propuestas. Bilbao, Universidad de Deusto, 2004.
- CUENCA, M. (coord.), Aproximación multidisciplinar a los estudios de ocio. Bilbao, Universidad de Deusto, 2006.
- DE GRAZIA, S., Tiempo, trabajo y ocio. Madrid, Ed. Tecnos, 1966.
- DUMAZEDIER, J. y A. RIPERT: Loisir et culture. París, Seuil, 1966.
- DUMAZEDIER, J., "Realidades del ocio e ideologías", en AA.VV., Ocio y sociedad de clases. Barcelona, Ed. Fontanella, 1971.
- FEIXA, C., GONZÁLEZ, I., MARTÍNEZ, R., PORZIO, L., "Identitats culturals i estils de vida" a AA.VV., La infància i les famílies als inicis del segle XXI. Informe 2002. Vol. 3, Barcelona, Institut d'Infància i Món Urbà, 2002, págs. 325-474.
- FRANCH, J., El lleure com a projecte. Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1.985.
- GIL, E. y E. MENENDEZ: Ocio y prácticas culturales de los jóvenes. Barcelona, Publicaciones de Juventud y Sociedad, Ministerio de Cultura, 1985.
- GIL CALVO, E., "Elogio del ocio", Temas para erl debate. nos. 9-10, 1995, pp. 26-29.
- GORBEÑA, S., MARTÍNEZ, S., "Psicología del ocio", en CUENCA, M. (coord.), Aproximación Multidisciplinar a los Estudios de Ocio, Bilbao, Universidad de Deusto, 2006, pp.123-142.
- HENRI, J.P., Un lloc per a l'esplai. Barcelona, Ed. Pleniluni, 1994.
- INSTITUT DE FORMACIÓ DE LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS, Perspectives per a les colònies i activitats de vacances. Barcelona, Eds. Pleniluni, 1997.
- KELLY, J. R., Leisure, Identities and Interactions. London, George Allen & Unwin Ltd., 1983.
- LAFARGUE, P., El derecho a la pereza, México, Ed. Grijalbo, 1970.
- LANFANT, M.F., Sociología del ocio. Barcelona, Ed. Península, 1978.
- LÁZARO, Y., "Derecho al ocio", en en CUENCA, M. (coord.), Aproximación Multidisciplinar a los Estudios de Ocio, Bilbao, Universidad de Deusto, 2006, pp.143.156.
- LORENTE, S; MARTIN, J.M. (2005): Infancia, juventud e internet: nociones básica y principios para su buen uso, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, Madrid.
- LLOPART, I; SERRACANT, P. (2004): Debats i lectures sobre polítiques de joventut, Secretaria General de Joventut, Generalitat de Catalunya, Barcelona.
- LLULL, J. (1999): Teoría y práctica de la educación en el tiempo libre, Editorial CCS, Madrid.
- MUNNE, F., Psicología del tiempo libre. México, Ed. Trillas, 1980.
- NEULINGER, J., The Psychology of Leisure. Springfield, Charles C. Thomas, 2000.
- PUIG, E.; VILA, J.M., Cent anys de Colònies de Vacances a Catalunya (1893-1993). Barcelona, Ed. Mediterrània, 2005
- ROCA, VALLS, TRILLA, VILA, VILATERSANA, PUIG, BATLLE, COMAS ..., Colònies d'Estiu. Un marc pel desenvolupament de l'autonomia dels infants. Barcelona, Promociones Publicaciones Universitarias, 1986.
- RODRIGUEZ, E. (Coord.)(2002): Jóvenes y videojuegos: Espacio, significación y conflictos, Injuve, Edición electrónica.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci
Grup	Grup 1, IS, GEDS, GEIT
Guia docent	G
Idioma	Català

- SOLER, P., L'educació en el lleure a Girona, Barcelona, Llibres del Segle, 1995
- STEBBINS, R., "Un estilo de vida óptimo de ocio: combinar ocio serio y casual en la búsqueda del bienestar personal", en Cuenca, M. (editor), Ocio y desarrollo humano, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000, pp. 109-116.
- TONUCCI, F., Quan els infants diuen Prou! Barcelona, Ed. Graó, 2004. (En castellà, Ed. German Sánchez Ruipérez)
- TRILLA, J., La educación fuera de la escuela. Barcelona, Ed. Ariel, 1.996.
- ---- (coord.), Animación sociocultural. Teorías programas y ámbitos. Barcelona, Ed. Ariel, 1997.
- ---- "Un marc teòric: La idea de ciutat educadora", a Les ciutats que s'eduquen. Temes d'educació, núm. 13, Diputació de Barcelona, 1999, pàgs. 11-52.
- ---- "tres pedagogies del lleure i una més", a Educació social. Revista d'Intervenció Socioeducativa, num.11, 1999, pàgs. 54-72.
- ---- Pedagogia del grup i del projecte. Una aproximació a l'obra de Joaquim Franch. Barcelona, Ed. 62-Eumo Ed., 2000.
- ---- "El universo de la educación social" en Romans, Petrus, Trilla, De profesión educador (a) social. Barcelona, Ed. Paidós, 2000, pp. 15-62
- ---- "Para una pedagogía del ocio que no se desmienta a sí misma", en CUENCA, M. (ed.), Ocio y desarrollo humano, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000, pp. 135-142.
- ---- "La respuesta del marco escolar frente a las nuevas necesidades de la familia y el educando", a AA.VV., La participación de los padres y madres en la escuela. Barcelona, Editorial Graó, 2003, pàgs. 61-69.
- ---- "Vacances d'estiu, qualitat de vida i educació", a Perspectiva Escolar, núm. 305, 2006, pàgs. 2-11.
- ---- "APS i educació en el lleure", 1es Jornades d'Intercanvi d'Experiències d'Aprenentatge Servei, 2006, <http://www.aprenentatgeservei.org/index.php?cm=04.02> [Arxiu PDF]
- TRILLA, J.; NOVELLA, A., "Educación y participación social de la infancia", a Revista Iberoamericana de Educación, núm. 26, 2001, pàgs. 137164. <http://www.rieoei.org/rie26a07.htm>
- TRILLA, J., GARCÍA, I., "Infància, temps lliure organitzat i participació social", a AA.VV., La infància i les famílies als inicis del segle XXI. Informe 2002. Vol. 3, Barcelona, Institut d'Infància i Món Urbà, 2002, pàgs. 13-148.
- TRILLA, J., GARCÍA, I., "Infancia y tiempo libre organizado", a Gómez Granell, C., García Milà, M., Ripoll-Millet, A., Panchon, C. (coords.), Infancia y familias: realidades y tendencias. Barcelona, Ed. Ariel, 2004, pàgs. 153-174.
- TRILLA, J., RIOS, O., "Les activitats extraescolars: diferències i desigualtats", a AA.VV., Infància, famílies i canvi social a Catalunya, Informe 2004. Barcelona, Institut d'Infància i Món Urbà, 2005, pàgs. 294-344.
- VELEN, T., Teoría de la clase ociosa, Madrod, Alianza Editorial, 2004.

